

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Åsa Linge
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE

2011-12-05

1 (4)

Dnr 2011/SN 0160 006

Socialnämnden

**Svar på remiss "Rätten att få åldras tillsammans -
en fråga om skälighet, värdighet och
välbefinnande i äldreomsorgen" Ds 2011:33**

Förslag till beslut

- Socialförvaltningens förslag till yttrande gällande remiss "Rätten att få åldras tillsammans - en fråga om skälighet, värdighet och välbefinnande i äldreomsorgen" Ds 2011:33 antas.

Socialförvaltningen

Anita Brynje
Socialchef

Catarina Stavenberg
Stabschef

Sammanfattning

Socialdepartementet har lämnat remissen "Rätten att få åldras tillsammans - en fråga om skälighet, värdighet och välbefinnande i äldreomsorgen". I betänkandet föreslås ett tillägg i socialtjänstlagen om rätt till parboende i särskilt

boende för äldre även om den ena parten saknar sådant behov. Svar på remissen ska vara inlämnad senast den 19 december 2011.

Socialförvaltningen lämnar förslag till yttrande över remissen. Inriktningen är ett positivt ställningstagande till intentionerna i remissen. Dock bedöms betänkandet vara bristfälligt utrett och innehåller en sammanblandning av väsentliga begrepp, exempelvis särskilt boende och äldreboende. Vidare bedöms inte lagstiftning vara nödvändig för att få genomslag för intentionerna om parboende. Om en lagstiftning ändå genomförs är det av vikt att poängtera att lagstiftningen inte endast bör innebära en rätt till parboende vid särskilt boende, utan att även andra boendeformer såsom trygghetsboende och bostad i nära anslutning till särskilt boende bör omfattas för att kunna tillgodose behovet.

Beskrivning av ärendet

Socialdepartementet har lämnat remissen "Rätten att få åldras tillsammans - en fråga om skälighet, värdighet och välbefinnande i äldreomsorgen", Ds 2011:33. I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet.

Betänkandets innehåll

I betänkandet föreslås att det ska införas en ny paragraf i 4 kap. 1b § socialtjänstlagen (2001:453), med följande lydelse:

"För den som har beviljats bistånd i form av särskilt boende som avses i 5 kap. 5 § ska det anses ingå i en skälig levnadsnivå att kunna fortsätta sammanbo med sin make eller sambo under förutsättning att paret dessförinnan varaktigt har bott tillsammans.

Första stycket gäller oavsett om maken eller sambon har behov av ett sådant boende."

Förslaget syftar till att klargöra att äldre människor som har levt och bott ihop under en längre tid ska ha rätt att fortsätta att leva och bo tillsammans även när den enes behov kräver särskild boendeform för äldre. Enligt förslaget ska det för den som beviljats boende i en särskild boendeform för äldre anses ingå i en skälig levnadsnivå att kunna fortsätta sammanbo med sin make eller sambo

oavsett om maken/sambon har omvårdnadsbehov eller ej. Ändringen i socialtjänstlagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2012.

Sammanfattning av ställningstagande till förslaget

Inriktningen om att bereda äldre personer möjlighet till fortsatt parboende även i de fall där endast en av parterna har behov av särskilt boende, är positiv och förenlig med värdegrunden i socialtjänstlagen. Nämnden rekommenderas därmed att ställa sig bakom intentionerna till förslaget.

Socialnämndens bedömning är dock att lagstiftning inte är nödvändig för att få genomslag för intentionerna om parboende. I kommunsektorn pågår redan en aktiv utveckling inom området och möjligheten till parboende kan i de flesta fall redan tillgodoses genom tillgång till olika boendeformer.

I Tyresö kommun fastställde socialnämnden den 27 oktober 2010, § 1074, kompletterande riktlinjer för biståndshandläggning avseende möjligheten till parboende för äldre där endast den ena personen har behov av särskilt boende. Under det senaste året har cirka sju par framfört önskemål om gemensamt särskilt boende trots att bara den ena har haft sådant behov. Den sammanfattande bedömningen är att tillämpningen av riktlinjerna har fungerat bra. Önskemål om parboende har ofta tillgodosetts genom korttidsboende i samma lägenhet med krav på att den medföljande har kvar sitt ordinarie boende under tiden. Det finns även exempel där parten utan vårdbehov har erbjudits förtur till närliggande trygghetsboende. Genom möjligheter till olika boendeformer kan kommunen tillgodose önskemål om parboende i de flesta fallen.

Gällande betänkandet ser socialförvaltningen brister i dels hur förslaget är utformat och dels i den utredningsgrund som förslaget vilar på. Betänkandet är otydligt utformat, särskilt gällande vilken/vilka boendeformer som förslaget ska gälla, då begrepp och definitioner inte används konsekvent. Exempelvis kan nämnas sammanblandning av begreppen särskilt boende och äldreboende. Betänkandet bedöms också vara alltför generellt utarbetat och de motiveringar som görs bedöms inte vara tillräckligt väl underbyggda för att motivera en lagändring. Förvaltningen bedömer därför att det finns behov av kompletterande utredning gällande förslaget.

Om en lagstiftning genomförs är det av vikt att poängtera att lagstiftningen inte endast bör innebära en rätt till parboende vid särskilt boende, utan att även andra boendeformer såsom trygghetsboende och bostad i nära anslutning till särskilt boende också bör omfattas för att kunna tillgodose behovet.

Socialförvaltningens förslag till yttrande över remissen presenteras i sin helhet i bilaga.